

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 1 Alles is gemaakt om kapot te gaan

---

1 maximumscore 1

(alinea) 7

2 maximumscore 1

(alinea) 10

3 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Hirsts nieuwe beelden vertoonden zichtbare tekenen van verval / waren beschadigd 1
- Dat verval / Die schade is (echter) onderdeel van de beelden / is gemaakt door de kunstenaar / wordt normaal gesproken uitgewist in musea 1

of

- Het verval / De beschadiging was onderdeel van de kunst 1
- Dit/deze wordt (echter) normaal gesproken uitgewist in musea 1

Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

4 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Er is een gebrek aan (waardering voor) ambachtelijkheid / technische perfectie. / Moderne kunst is niet (voldoende) ambachtelijk / technisch perfect.

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

constatering	< al gegeven > Het grootste bouwwerk dat we maken, is het world wide web.
probleem	Het (world wide) web is vluchtig/immaterieel.
gevaar	Een technisch probleem / kleine stroomstoring volstaat om ons hele wereldwijde web weg te vagen.
conclusie	Zonder materie bestaat er geen geheugen. / Ook het immateriële uit onze tijd verdwijnt. / Er blijft (nagenoeg) niets over van onze (online) cultuur.

indien drie antwoorden goed	2
indien twee antwoorden goed	1
indien minder dan twee antwoorden goed	0

Beoordeel de spelling en grammatica.

6 C 1

7 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Mickey Mouse en Pluto zijn gewone/populaire figuren / tekenfilmfiguren/cartoonpersonages 1
- Ze worden (echter) weergegeven als antieke goden/helden / als mythologische figuren / als (levensgrote) bronzen sculpturen 1

of

- Gewone/populaire figuren / Tekenfilmfiguren/(Cartoon)personages worden weergegeven als antieke goden/helden / als mythologische figuren / als (levensgrote) bronzen sculpturen 2

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

8 maximumscore 1

“Ik liep de zalen van *Treasures from the Wreck of the Unbelievable* binnen alsof ik een jongensboek opensloeg en ik werd daadwerkelijk meegesleept door het avontuur.” (regels 197-201)

Beoordeel de spelling.

9 D 2

10 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2 Damien Hirsts schitterende scheepswrak

1

11 maximumscore 1

(alinea) 4

12 maximumscore 1

(alinea) 11 of (alinea) 12

13 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- citaat 1: “Zo vond de Engelse krant *The Telegraph* de tentoonstelling een *spectacular failure* waarmee Hirsts carrière ongetwijfeld schipbreuk zou lijden. ((‘Ugh.’))” (regels 8-12) 1
- citaat 2: “*The Times* vond dat de hele expositie maar in zee moest worden gedonderd.” (regels 12-15) 1
- uitleg: Beide uitspraken zijn als dubbelzinnig op te vatten omdat het (in de tentoonstelling) draait om een (fictief) scheepswrak/scheepsverhaal / (fictieve) schipbreuk 1

Opmerking

Indien de uitleg bij één citaat of beide citaten juist is, één scorepunt toekennen.

Beoordeel de spelling.

14 maximumscore 2

twee van onderstaande:

- “(Maar toch heeft Hirst zich veel moeite getroost) om het geloofwaardig te maken.” (regels 35-37)
- “(Dat betekent dus dat Hirst bereid is geweest om louter voor een) conceptueel meta-idee (tientallen bronzen beelden op de zeebodem af te zinken en ze vervolgens (meteen?) weer omhoog te takelen.)” (regels 46-51)
- “(Opnieuw is het vast voor een groot deel) verzonnen(, maar de ... de bedoeling.)” (regels 56-63)

per juist geciteerde zin of juist geciteerd deel van een zin

1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
 (Er wordt getwijfeld over de kwestie of) de tentoonstelling / het werk van Hirst kitsch/patserig is.

Beoordeel de spelling.

16 A

1

17 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

We moeten Hirst wel serieus nemen want hij stelt vragen over	
alinea 6	wie/wat de waarde bepaalt van kunst. / de manier waarop kunst een waarde vertegenwoordigt.
alinea 7	het esthetiek-begrip. / de reden waarom de ene stijl mooier is dan de andere.
alinea 8	waar onze smaak/voorkeur (in de kunst) op gebaseerd is. / authenticiteit. / de reden waarom (technieken) kopiëren niet langer geaccepteerd wordt (in de kunst).

per juist benoemde reden

1

*Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.
 Beoordeel de spelling.*

18 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- De eerste kop is de grote invloed die onze smaak/kunstopvatting in de wereld heeft (door steun van economische en politieke macht) 1
- De tweede kop is een vernauwde smaak/kunstopvatting / het gebrek aan besef dat andere/niet-westerse landen een afwijkende smaak/kunstopvatting hebben / het gebrek aan besef dat in andere/niet-westerse landen (begrippen als) ambacht, schoonheid en traditie (in de kunst) nog heel belangrijk zijn 1

*Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.
 Beoordeel de spelling en grammatica.*

19 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
 (politieke en economische) macht / (westerse) dominantie / rijkdom

*Maximumlengte van het antwoord: 10 woorden.
 Beoordeel de spelling.*

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> • Je zou verwachten dat de westerse (progressieve) kunstliefhebbers openstaan voor andere culturen / voor verandering in de heersende opvattingen over kunst • Dezelfde groep kunstliefhebbers blijkt (echter) geen waardering te hebben voor de kunst van Hirst / voor de kunst die vragen stelt bij de heersende opvattingen over kunst / bij de westerse dominantie inzake kunst <p><i>Maximumlengte van het antwoord: 60 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	1 1
21	B	2

Overkoepelende vragen bij tekst 1 en tekst 2

22	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> a Volgens tekst 1 beschouwen kunstcritici de tentoonstelling als kitsch, omdat hierin ambachtelijkheid overheerst / technische perfectie wordt nagestreefd (met de kostbaarste materialen) b Volgens tekst 2 beschouwen kunstcritici de tentoonstelling als kitsch, omdat deze bezoekers onderdompelt in fantasie, kleur en (bekende) emoties / in een bijna kleverige vorm van schoonheid / deze een bijna kleverige vorm van schoonheid heeft <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	1 1
23	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> a Als de huidige westerse samenleving waarde hecht aan kunst, dan doet ze er volgens tekst 1 goed aan dingen te maken die eeuwig meegaan / niet dingen te produceren om ze kapot te laten gaan b Als westerse kunstliefhebbers echt openstaan voor andere culturen, dan moeten ze volgens tekst 2 ook (leren) waarderen wat ze niet gewend zijn / wat ze niet mooi vinden <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 3 Data zijn duur

24 maximumscore 2

drie van onderstaande:

- de (jeugd/gezondheids)zorg
- het onderwijs
- het verkeer / de auto-industrie
- de financiële sector

Opmerking

concrete beroepen: niet goed rekenen

indien drie antwoorden juist benoemd	2
indien twee antwoorden juist benoemd	1
indien minder dan twee antwoorden juist benoemd	0

Beoordeel de spelling.

25 maximumscore 1

(alinea) 2 of (alinea) 3

26 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

• Data zijn publiek/openbaar bezit	1
• Data zijn van bedrijven / privaat bezit	1
• Data zijn van niemand / worden autonoom	1

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

27 D 1

28 C 2

29 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

De burger/overheid heeft geen invloed meer op / geen controle meer over het gebruik van data. / heeft de macht uit handen gegeven aan bedrijven.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
30	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de ideologieën van techbedrijven / (gesprek,) zeggenschap en controle over techbedrijven / de macht van techbedrijven (bij nieuwe ontwikkelingen) • de dreigende verzelfstandiging van data / het publiek beschikbaar houden van data 	<p>1</p> <p>1</p>
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	
31	<p>maximumscore 2</p> <p>drie van onderstaande:</p> <ul style="list-style-type: none"> – “We noemen de nieuwe grootmachten niet alleen Googlonia en Facebookistan omdat zulke bedrijven een omzet hebben waarmee ze landen evenaren, maar vooral omdat ze functies van staten overnemen.” (regels 52-57) – “Hun wereldmacht is niet alleen economisch, maar ook politiek.” (regels 63-65) – “Het maken van data en algoritmes is politiek werk: je definieert menselijk gedrag en kiest in welke richting je dat gaat bijsturen.” (regels 70-74) – “De macht van de technologiebedrijven heeft daardoor nu al grote totalitaire potentie.” (regels 80-82) 	
	indien drie zinnen juist geciteerd	2
	indien twee zinnen juist geciteerd	1
	indien minder dan twee zinnen juist geciteerd	0
	<i>Beoordeel de spelling.</i>	
32	<p>maximumscore 2</p> <p>twee van onderstaande:</p> <ul style="list-style-type: none"> – (aline) 5 – (aline) 6 – (aline) 7 	
	per juist benoemd element	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 4 Lekker leerlingen lastigvallen

---

33 D 1

34 **maximumscore 1**

De kern van een goed antwoord is:
door te wijzen op de onoverzichtelijkheid van de (Facebook)discussies / op het enthousiasme van docenten

Beoordeel de spelling.

35 **maximumscore 1**

De kern van een goed antwoord is:
op het herhalen van discussies / (onjuiste) antwoorden

Beoordeel de spelling.

36 **maximumscore 1**

De kern van een goed antwoord is:
Je moet leerlingen niet lastigvallen met vragen waarop docenten zelf het antwoord niet weten. / met vragen waarbij onzekerheid bestaat over het juiste antwoord. / Onzekerheid wordt in het onderwijs gezien als een vorm van kindermishandeling.

Beoordeel de spelling en grammatica.

37 **maximumscore 1**

“Vooral niet gebruiken in een toets, en bij voorkeur ook niet bespreken in de klas, want dat scheidt alleen maar verwarring.” (regels 47-50)

of

“(En dus zijn er ook altijd docenten die opmerken:) ‘Schrappen dat voorbeeld!’” (regels 44-47)

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

38 maximumscore 2

standpunt	Het is tijd voor reframing: leerlingen moeten zo veel mogelijk lastiggevallen worden. (regels 75-77) / Het is tijd voor reframing (regel 75) / leerlingen moeten zo veel mogelijk lastiggevallen worden (regels 76-77) / Ze moeten geprikkeld, gepord, uitgedaagd en een beetje uit het lood geslagen worden. (regels 77-80)
argument	(Zekerheden, daar hebben ze weinig aan (en die vinden ze diep in hun hart ook oninteressant),) ze moeten juist kunnen omgaan met de onzekerheden van het leven. (regels 80-84)
aanbeveling	Toetsen moeten vooral vragen en opdrachten bevatten waarvan de docenten de uitkomsten niet weten(, zodat de leerlingen optimaal de gelegenheid krijgen om te laten zien hoe ze hierover denken of redeneren, en of ze in staat zijn om bewuste keuzes te maken.) (regels 85-92)

indien drie zinnen juist geciteerd	2
indien twee zinnen juist geciteerd	1
indien minder dan twee zinnen juist geciteerd	0

Beoordeel de spelling.

39 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- 'Lastigvallen' is doorgaans negatief / 'Lekker lastigvallen' klinkt gemeen 1
- In de tekst wordt hier (echter) een positieve betekenis aan toegekend 1

Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

40 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

(... dan wil dat nog niet zeggen dat) zij ook kunnen omgaan met (andere) onzekerheden in het leven.

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

41 A	1
42 B	2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Incorrect taalgebruik

---

43 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrect taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.